

BASIN BÜLTENİ

KARADENİZ TAHIL ANLAŞMASI 2023 YILINDA TARIM SEKTÖRÜNÜN TÜM SORUNLARINI ÇÖZMEK İÇİN YETERLİ OLMAYACAK

Paris, 5 Nisan 2023 – Türkiye'nin arabuluculuğunda Ukrayna ve Rusya arasında imzalanan Tahıl Koridoru Anlaşması, tahıl arzı baskısını hafifletmeye yardımcı olsa da etkilerinin sınırlı kalmasından dolayı birçok ülkede hala gıda güvenliği ile ilgili belirsizlikler yaşanmaya devam ediyor. Anlaşmanın uzatılması ile piyasada geçici bir rahatlama sağlanmış olsa da Coface, Ukrayna'da savaşın başlamasıyla birlikte ortaya çıkan ciddi arz gerilimlerinin 2023 yılı boyunca da devam edeceğine inanıyor.

Karadeniz'de tahıl koridoru anlaşmasının yenilenmesi, tarımsal gıda sektörünün Ukrayna'daki savaşa bağlantılı sorunlarının yalnızca bir kısmına çözüm getiriyor.

Ukrayna'daki savaş, buğdayın Karadeniz'den dünyaya deniz yoluyla taşınmasını sekteye uğrattı ve uğratmaya devam ediyor. Küresel buğday ihracatının %25'inden sorumlu Rusya ve Ukrayna'nın savaşa girmesiyle İstanbul Boğazı'ndan geçen ticaret hacmi savaş öncesine göre yaklaşık %50 azaldı. Sevkiyatla ilgili sorunların yanı sıra Ukrayna'da tarıma elverişli arazilerin, alt yapıların ve teçhizatların ciddi hasar görmüş olması da durumu kötüleştiriyor. Tahıl arzındaki azalma özellikle Batı Afrika, Orta Asya ve Güneydoğu Asya gibi ithalata bağımlılığı yüksek ülkeleri daha fazla etkiliyor. Rusya da, tarımsal kaynakları, gelişmekte olan ülkelerde gıda güvenliğine yönelik risklerin artmasından etkilenen kamuoyunun empatisini kazanmak ve Batı ülkeleri üzerinde baskı yaratmak için bir araç olarak görüyor.

Sevkiyata ilişkin zorlukların yanı sıra Ukrayna'da ekilebilir arazilerin, alt yapıların ve ekipmanların tahrip olmuş olması da büyük problem yaratıyor. Ukrayna Tahıl Birliği'nin (UGA) verilerine göre, ekili alanların 2022 yılında, 2021'e kıyasla %25 azalması, 2023 tahminlerinin daha da kötümser olmasına yol açıyor. Bombalamalardan kaynaklı toprak kirliliğinin gelecekteki mahsul verimliliğini etkilemesi de olukça muhtemel görünüyor. Ayrıca bu süreçte tarımsal üretim açısından önemli birçok kimya tesisi ve deposunun yıkıldığını da unutmamak gerekiyor. Birleşmiş Milletler Çevre Programına göre savaşın başlangıcından bu yana Ukrayna'da 618 tesis veya kritik altyapının yıkıldığı tahmin ediliyor.

Karadeniz tahıl koridoruna ilişkin anlaşmanın 60 gün uzatılması piyasaları biraz rahatlatmış olsa da uzun vadeli arz sorunlarına çözüm getirmiyor. Mayıs 2022'de açıklanan rakama göre FAO gıda fiyatı indeksi 2011 yılından bu yana en yüksek seviyeye ulaştı ve bu yüksek seviyeye oturdu.

Coface arz ve talep arasındaki sert gerilimin 2023 yılında da devam edeceğine inanıyor.

Karadeniz tahıl koridoru anlaşmasının uzatılmasından itibaren geçen 2 ayda bazı ülkeler için arz kesintisi riski hala devam ediyor. Üstelik talebin durağan seyrini korumaya devam edeceği beklentisi doğrultusunda, 2022/2023 sezonunda dünyada tahıl üretiminde %2 oranında düşüş yaşanılacağı öngörülüyor.

Süregelen arz ile ilgili zorluklar ve piyasalardaki yüksek fiyatlar da gıda ürünlerine yönelik koruma refleksini güçlendirebilir. Bu da bazı ülkeleri, enflasyonist baskılar ya da gıda sıkıntısı ile baş etmek amacıyla 2022 yılında uygulamaya konan (Mısır, Hindistan) koruma önlemleri gibi çeşitli önlemler almaya zorlayabilir.

Son olarak, küresel tahıl üretimindeki daralma nedeniyle stokların birkaç kilit ülkede yoğunlaştığını görebiliriz. Son yıllarda buğday stoklarını istikrarlı bir şekilde arttıran Çin, şu anda dünya buğday stoklarının %50'sinden fazlasını elinde bulunduruyor. Buna karşılık, tahıl ihraç eden ülkelerde gıda stoku ise giderek azalıyor (2010'da %11,3 seviyesinde olan stok miktarı 2022'de %7,3 seviyesine geriledi). Yoğunlaşmanın bu şekilde artması, özellikle baskı altındaki bir piyasada, uluslararası tahıl ticaretinin kesintisiz sürmesine zarar verecektir.

MEDYA İRTİBAT:

Verda YAKAR – T. +90 (216) 251 99 10 verda.yakar@coface.com

Coface: Birlikte Ticareti Geliştirmek İçin

75 yıllık deneyimi ve güçlü ağı, Coface'ı ticari alacak sigortası alanında ve küresel ekonomide bir referans noktası haline getirmiştir. Sektördeki en çevik küresel ticari alacak sigortası ortağı olma hedefiyle Coface uzmanları dünya ekonomisinin nabzını tutarak 50.000 müşterisinin başarılı, sürekli olarak büyüyen ve dinamik iş faaliyetleri geliştirmelerini desteklemektedir. Grubun hizmetleri ve çözümleri, şirketleri koruyarak hem yurt içi piyasalarda hem de ihracat pazarlarında satış yapma olanaklarını arttırmak için kredi kararları almalarına yardımcı olmaktadır. 2021 yılında Coface 100 ülkedeki yaklaşık 4.538 çalışanı ile 1.57 milyar €'luk bir ciro kaydetmiştir.

coface.com.tr'yi ziyaret edebilirsiniz



Coface SA. is listed on Euronext Paris – Compartment B
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA